

DA-indlæg på møde med Arbejdsmarkedskommissionen den 15. maj 2008

14. maj 2008
EES

080513 DA-indlæg til
Arbejdsmarkedskommissionen.doc

DA hilser Arbejdsmarkedskommissionen velkommen. DA vil indbyde til et konstruktivt samarbejde med kommissionen. DA stiller gerne sin viden til rådighed, og indgår gerne løbende i drøftelser med kommissionen om, hvordan kommissionen kan præsentere forslag, som bidrager til en højere beskæftigelse.

Hele samfundets holdbarhed – ikke kun den offentlige sektor

Ligesom Velfærdskommissionen er Arbejdsmarkedskommissionen blevet bedt om at komme med forslag, som kan øge beskæftigelsen, så der langsigtet er balance mellem offentlige indtægter og udgifter. Arbejdsmarkedskommissionen finder derfor den samme effekt ved at få 50.000 kontanthjælpsmodtagere i arbejde, som at få 525.000 efterlønsmodtagere, der som 64-årige opnår lavere skat, i arbejde. ½ million i arbejde vil dog skabe 10 gange så meget værditilvækst som 50.000, hvilket forsvinder, når der kun er fokus på offentlig økonomi.

Et mål om langsigtet at kunne finansiere den offentlige sektor er ikke ambitiøst nok. Vilkårene for den private beskæftigelse og værdiskabelsen i hele samfundet bør spille en større rolle. Holdbarhed bør være for hele samfundet – ikke kun den offentlige sektor.

Optimistiske skøn for holdbarheden af den offentlige sektor

Arbejdsmarkedskommissionens opgave skyldes, at der med 2015-planen er foretaget en række nye finanspolitiske prioriteringer. Finansministeriet finder, at finanspolitikken før 2015-planen var holdbar.

Finansministeriets beregninger af holdbarhed bygger på relativt optimistiske antagelser om danskernes adfærd og fremtidige politiske beslutninger. De mest markante positive forudsætninger er, at Finansministeriet antager, at den stigende levealder ikke vil betyde en vækst i forbruget af sundhedsydelse. Tidspunktet for forbrug af sundhedsydelse vil altså blive parallelforskuet i takt med den stigende levealder, antager Finansministeriet.

Finansministeriets beregninger forudsætter desuden en vækst i det of-

fentlige forbrug, som er væsentlig lavere end både den aktuelle vækst og den gennemsnitlige vækst i de sidste 30 år.

Endelig bør man tage i betragtning, at produktiviteten for de grupper, som der skal gøres en indsats for at få i beskæftigelse, vil være lavere end den gennemsnitlige produktivitet.

Udfordringen for at sikre langsigtet holdbarhed i de offentlige finanser kan derfor meget vel være større end antaget.

Hvordan løses udfordringerne

Arbejdsmarkedskommissionen ridser en række emnekredse op, inden for hvilke der er mulige bidrag for at øge beskæftigelsen.

Arbejdstid

Det er positivt, at Arbejdsmarkedskommissionen lægger vægt på at analysere arbejdstiden. Det er væsentligt at se arbejdstid i en bred ramme. Arbejdstid er således ikke alene reguleret gennem aftaler om arbejdstid, men en lang række aftalte og lovfastsatte vilkår har betydning for arbejdstiden. Det gælder f.eks. mulighederne for at få udbetalt løn for overarbejde, overenskomsternes fleksibilitet i forhold til arbejdstid, hvorvidt frokostpausen indgår som arbejdstid eller ej. Endelig er det relevant, om arbejdstiden for en medarbejder er afgrænset i forhold til at varetage en opgave, eller det er arbejdstiden, der afgrænser opgaven.

Det er i den forbindelse væsentligt at fokusere på den meget forskellige udvikling i den faktiske arbejdstid i den private og den offentlige sektor. Mens det de sidste 10 år er lykkedes at øge arbejdstiden i den private sektor med 100 timer årligt pr. medarbejder, så er arbejdstiden i den offentlige sektor uforandret.

Arbejdsmarkedskommissionen bør derfor:

- Vurdere hvilken betydning det vil have for arbejdstid og løndannelse i den offentlige sektor, hvis den fleksibilitet, der kendetegner de private overenskomster, også gjorde sig gældende for de offentlige overenskomster
- Pege på barrierer, der kan være for, at udnytte den eksisterende fleksibilitet i arbejdstid

Godt med fokus på strukturerne vedr. dagpenge m.m.

DA er helt enig i nødvendigheden af at se på strukturerne vedrørende arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp og aktivering. Selvom ledigheden i øjeblikket er lav, så er der stadig mulighed for væsentlige bidrag til et mere effektivt arbejdsudbud her.

Arbejdsmarkedskommissionen bør derfor:

- Inddrage internationale – senest de svenske - erfaringer med arbejdsmarkedsreformer

Arbejdskraftindvandring har bidraget til

Beregningerne viser, at arbejdskraftindvandring i dag typisk kun begrænset har direkte betydning for de offentlige finanser. Den indirekte

ansvarlig lønudvikling effekt er der derimod en tendens til at undervurdere. Arbejdskraftindvandring har således været et væsentligt bidrag til at sikre en ansvarlig lønudvikling i Danmark. Det offentlige havde således aldrig fået de betydelige gevinster i form af færre offentligt forsørgede, som vi har set de senere år, hvis der ikke havde været arbejdskraftindvandring.

Der er desuden brug for at nuancere vurderingen af arbejdskraftindvandring set i lyset af indvandring fra andre lande, inden for andre brancher og på forandrede vilkår. Eksempler på former for arbejdskraftindvandring, som de senere år har fået langt større betydning, er pendling, udstationering og arbejdstagere, der arbejder i Danmark en kortere periode uden familien flytter med.

Arbejdsmarkedskommissionen bør derfor:

- Vurdere effekterne på de offentlige finanser af forskellige typer indvandring. Herunder bør arbejdskraftindvandring af kompetente medarbejdere vurderes i forhold til den afledte beskæftigelse og de offentlige finanser. Jobkortordningen kan her være en case.

Gradvis tilbagetrækning må ikke reducere arbejdsudbud Kommissionen fremhæver, at mange giver udtryk for at ville trække sig gradvist tilbage. DA finder mulighederne for gradvis tilbagetrækning helt relevant, men det må ikke føre til, at flere vælger at arbejde på deltid i stedet for fuldtid. Derfor er det væsentligt også her at se på incitamenterne for at arbejde så meget som muligt.

Myndighederne skal bidrage til det rummelige arbejdsmarked Kommissionen fremhæver, at rummeligheden på arbejdsmarkedet afhænger af virksomhedernes vilje og evne til at fastholde og rekruttere medarbejdere med nedsat erhvervsevne. DA er enig i, at virksomhederne spiller en væsentlig rolle, men det er en opgave for de offentlige myndigheder at sikre, at de pågældende personer har lyst og evner til at deltage på arbejdsmarkedet. De offentlige myndigheder har således en mere central rolle end beskrevet i det udleverede papir.

Det er i øvrigt væsentligt at være opmærksom på, at antallet af medarbejdere med nedsat arbejdsevne, som er ansat uden nogen form for offentlig støtte, gennem en længere årrække har været i vækst, så der nu er mere end 350.000 af disse personer ansat på arbejdspladserne.

DA er enig med kommissionen i, at det er væsentligt at begrænse den offentlige støtte til sådanne ordninger. Det skal altid kunne betale sig at arbejde på ordinære vilkår.